

Ιστορία Πατριαρχείου Ιεροσολύμων

Συνοπτική Ιστορία του Πατριαρχείου των Ιεροσολύμων

Εκ του επίσημου ιστοχώρου του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων

Η Ιστορία του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, ή άλλως του «Ρωμαϊκού Πατριαρχείου» (Deir Rum), είναι ιστορία αγιότητας, μαρτυρίου και διαρκών αγώνων υπέρ της Εκκλησίας του Χριστού και του χριστεπωνύμου αυτής ποιμνίου.

Α'. Η Ίδρυσις τής Εκκλησίας Ιεροσολύμων ανάγεται εις αυτήν τήν ημέραν τής Πεντηκοστής και τής καθόδου του Αγίου Πνεύματος επί τήν Ιερουσαλήμ, από τής οποίας οι Άγιοι Απόστολοι, δι' εντολής του Αναστάντος Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, διέσπειραν τό κήρυγμα του Ευαγγελίου εις άπασαν τήν οικουμένην. Πρώτος Επίσκοπος τής Εκκλησίας Ιεροσολύμων ανεδείχθη ο ιερομάρτυς Απόστολος Άγιος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος (+62 μ.Χ.).

Μετά τούς πρώτους κατά τών Χριστιανών διωγμούς υπό του ραββινικού Ιουδαϊσμού και τήν καταστροφήν τών Ιερο-σολύμων υπό τών Ρωμαίων του στρατηγού Τίτου (70 μ.Χ.), έδρα τής Εκκλησίας τών Ιεροσολύμων ανεδείχθη η πόλις Πέλλα, επί τής ανατολικής πλευράς του ποταμού Ιορδάνου: τότε και η Εκκλησία τής Αγίας Γής προσέλαβε πλείστους Έλληνας, τούς απογόνους τών κατακτήσεων του Μεγάλου Αλεξάνδρου, και καθώς ο αριθμός τών Ιουδαίων Χριστιανών εμειούτο, η Εκκλησία αυτή καθίστατο ολονέν περισσότερον ελληνική, εξηπλώθη δέ εις άπασαν τήν Παλαιστίνην. Μέρος αυτής επέστρεψε και κατώκησεν εις Ιεροσόλυμα.

Τά τελευταία μέλη τής εν Πέλλη ελληνικής Εκκλησίας επέστρεψαν και εγκατεστάθησαν μετά τήν επανάστασιν του ΒάρΚόχβα (135μ.Χ.) εις Ιερουσαλήμ, η οποία τότε μετετράπη εις απηγορευμένην διά τούς Ιουδαίους ρωμαϊκήν αποικίαν, τήν Αιλίαν Καπιτωλίαν, τά δέ ιερά Προσκυνήματα ευρίσκοντο κεχωσμένα υπό τήν γήν, και ειδωλολατρικοί ναοί είχαν κτισθή επ' αυτών.

Τήν εποχήν αυτήν πρωτεύουσαν θέσιν εις τήν οργάνωσιν τής Εκκλησίας τής Αγίας Γής ειχεν η πόλις Καισάρεια, ως Μητρόπολις εις τήν οποίαν υπήγετο η Επισκοπή Αιλίας, δηλ. Ιεροσολύμων. Οι Χριστιανοί τής Αγίας Γής υπέστησαν σκληρούς διωγμούς υπό τών Ρωμαίων Αυτοκρατόρων Αδριανού, Δεκίου, Διοκλητιανού και Μαξιμίνου, κατά τούς οποίους ανεδείχθησαν πολλοί Μάρτυρες.

Β'. Περίοδον ακμής εγνώρισαν τά Ιεροσόλυμα από τής επικρατήσεως του Αγίου Βασιλέως και Ισαποστόλου Κωνσταντίνου του Μεγάλου (324 μ.Χ.), έως και τών αρχών του 7ου αι. Τή βοήθεια του Αγίου Κωνσταντίνου η Βασιλομήτωρ Αγία Ελένη, ευρούσα τόν Τιμιον Σταυρόν και τό κενόν Μνήμα τής του Χριστού Αναστάσεως, ανέδειξε και εκόσμησε και άπαντα τά λοιπά Πάνσεπτα Προσκυνήματα τής επί γής οικονομίας του Θεού Λόγου, του Κυρίου Ιησού Χριστού, οικοδομήσασα περί τούς εικοσιπέντε πανευμόρφους ιερούς Ναούς, επί του Παναγίου Τάφου, του Φρικτού Γολγοθά, τής Ευρέσεως του Τιμίου Σταυρού, του Θεοδέγμονος Σπηλαίου τής Γεννήσεως, του τόπου τής του Κυρίου Αναλήψεως κ.ά. Αγίων Τόπων (326-335 μ.Χ.). Οι Επίσκοποι Ιεροσολύμων διεδραμάτισαν σπουδαιόν πρόσωπον εις τήν καταπολέμησιν τών αιρέσεων, ως λ. χ. ο Άγιος Κύριλλος ο «Κατηχητής» κατά τής αιρέσεως του Αρειανισμού. Ο Μοναχισμός ανεπτύσσετο συνεχώς, έλαβε δέ περισσότερον οργανωμένην μορφήν υπό τά λαυρεωτικά συστήματα τών Αγίων Ιλαρίωνος και Χαρίτωνος εις τās αρχάς του 4ου αι. Τό έτος 407 μ.Χ.

Σταδιακώς η Επισκοπή τών Ιεροσολύμων, τά οποία κατέστησαν παγχριστιανικόν προσκύνημα, ανήχθη εις Μητρόπολιν τών τριών Παλαιστινίων (αρχάς 5ου αι.), η δέ λατρευτική αυτής τάξις, τό

Τυπικόν, συνεχώς ανεπτύσσετο υποδειγματικώς, μέ γλώσσαν λατρείας, σχεδόν αποκλειστικώς, τήν ελληνικήν.

Τελικώς η Δ' Οικουμενική εν Χαλκηδόνι Σύνοδος (451 μ.Χ.) ανύψωσε τήν Εκκλησίαν τών Ιεροσολύμων εις Πατριαρχείον, έν εκ τών πέντε μεγίστων εκκλησιαστικών κέντρων τού τότε κόσμου (τής «Πενταρχίας τών Πατριαρχών»), λόγω τής θέσεως τήν οποίαν είχεν εις τήν συνείδησιν τών Χριστιανών διά τήν εξαιρετον λατρείαν, θεολογίαν καί μοναχικήν ζωήν, διά τούς υπέρ τής Ορθοδοξίας αγώνας καί τήν μνημειώδη αυτής εκκλησιαστικήν αρχιτεκτονικήν.

Ο Μοναχισμός τής Ιεροσολυμιτικής Εκκλησίας έδωκε κατά τούς 5ον καί 6ον αιώνας εις τήν Εκκλησίαν μερικάς από τας πλέον λαμπράς ασκητικάς μορφάς: τούς Αγίους Ευθύμιον τόν Μέγαν, Γεράσιμον τόν Ιορδανίτην, Σάββαν τόν Ηγιασμένον καί Κυριακόν τόν Αναχωρητήν, τόν οργανωτήν τού Κοινοβιακού Μοναχισμού Άγιον Θεοδόσιον τόν Κοινοβιάρχην καί άλλους πολλούς, οι οποίοι μετέτρεψαν τας ανύδρους ερήμους τής Ιουδαίας καί Παλαιστίνης εις πόλεις αγγελικής διαγωγής. Τό Τάγμα τών «Σπουδαίων» τού Ναού τής Αναστάσεως, δηλ. η πρώιμος μορφή τής Αγιοταφικής Αδελφότητας, ιδρυθέν είτε υπό τού Επισκόπου Αλεξάνδρου τόν 3ο αι., είτε μετά τήν ανοικοδόμησιν τού Ναού τής Αναστάσεως, εγκατεστάθη τήν περίοδον αυτήν, τέλη τού 5ου μ.Χ. αι., υπό τού Πατριάρχου Ηλία Α' οριστικώς εις τόν περί τόν Πανάγιον Τάφον χώρον. Οι Πατριάρχαι Ιεροσολύμων καί οι προαναφερθέντες Μοναστικοί Ηγέται, πέραν τής ποιμαντικής ή καί ασκητικής αυτών μερίμνης, επεδόθησαν αποτελεσματικώς καί εις τήν κατεπολέμησιν τών αιρέσεων τού Μονοφυσιτισμού καί τού Ωριγενισμού. Τά Ιεροσόλυμα καθίσταντο κέντρον τής χριστιανικής λατρείας καί τών εκκλησιαστικών γραμμάτων, αι δέ ευεργεσίαι τού Αυτοκράτορος Ιουστινιανού, συμπληρούσαι αυτάς τής πρό ενός αιώνος δρασάσης Αυτοκρατείας Ευδοκίας τής Αθηναίας, ευεργέτιδος τών Αγίων Τόπων (εις τά μέσα τού 5ου αι.), ενίσχυσαν τήν πρόοδον ταύτην έτι περισσότερο. Ολίγον πριν η Ιερουσαλήμ πέση εις τας χείρας τών Περσών τού Χοσρόου τήν 19ην Μαΐου τού 614 μ.Χ., η Εκκλησία αυτής ευρίσκετο εις ακμήν, υπήρχον δέ τέσσαρες μεγάλαι εκκλησιαστικαί Μητροπόλεις, Καισαρείας, Σκυθουπόλεως, Πέτρας καί Βόστρων, καί περί τας 365 ιεράι Μοναί.

Η υπό τών Περσών καταστροφή, θλιβερόν ορόσημον εις τήν ιστορίαν τής Σιωνίτιδος Εκκλησίας, κατέλιπεν εις τά Ιεροσόλυμα 65 χιλιάδας νεκρών καί ισοπεδωμένα τά ιερά Προσκυνήματα καί τας Μονάς, τόν δέ Τίμιον Σταυρόν, τόν Πατριάρχην Ζαχαρίαν καί τούς προύχοντας τών Ιεροσολύμων, εν αιχμαλωσία εις τήν Περσίαν. Ο τοποτηρητής τού Θρόνου, καί αργότερον Πατριάρχης Ιεροσολύμων, άγιος Μόδεστος, επανέφερε τά Προσκυνήματα εις τό πλείστον τής παλαιάς των αίγλης, **ο δέ Αυτοκράτωρ Ηράκλειος, μετά πολυετείς πολέμους, κατατροπώσας τούς Πέρσας τώ 627 μ.Χ.**, ανέκτησε τόν Τίμιον Σταυρόν, τόν Οποίον επανέφερε θριαμβευτικώς εις Ιεροσόλυμα, ομού μετά τών αιχμαλώτων, τώ 630 μ.Χ. Ωστόσο, ολίγα έτη αργότερον, ο Ηράκλειος δέν ηδυνήθη νά σταματήσει τόν κατακλυσμόν τής αραβικής προελάσεως, καί τό έτος 638 μ.Χ. τά Ιεροσόλυμα διεχωρίσθησαν οριστικώς από τήν χριστιανικήν ελληνορωμαϊκήν Αυτοκρατορίαν, πεσόντα εις τας αραβικάς χείρας.

Γ'. Η περίοδος τών μεγάλων δεινών διά τό Πατριαρχείον τών Ιεροσολύμων, διήρκεσε υπέρ τήν χιλιετίαν, παρά τήν εύνοιαν διά τής οποίας ο πορθητής τών Ιεροσολύμων, Ομάρ ίμπν Αλ-Χαττάπ, αντεμετώπισε τούς Χριστιανούς καί τόν Πατριάρχην των, άγιον Σωφρόνιον: ο Χαλίφης Ομάρ δι' ειδικού διατάγματος (αχτιναμέ) ανεγνώριζεν εις τόν Πατριάρχην τού «βασιλικού έθνους» (δηλ. τών Ρωμηών) τήν ιδιότητα εθνάρχου καί πνευματικού ηγέτου πάντων τών Χριστιανών τής Παλαιστίνης, ακόμη καί τών ετεροδόξων, ως επίσης καί πρεσβεία τιμής μεταξύ πάντων τών Χριστιανών αρχηγών, προσέφερε δέ εις αυτόν εγγυήσεις ευνοίας, ασφαλείας καί φορολογικής ασυδοσίας από μέρους τών μελλόντων Μουσουλμάνων ηγεμόνων.

Όμως, οι διάδοχοί του, αυθαίρετοι Άραβες ηγεμόνες, υπήρξαν σκληρότατοι: η χριστιανική κοινότης ήρχισε νά πλήττεται υπό συντόνων προσπαθειών εξισλαμισμού καί αφελληνισμού αυτής.

Παρά τας αντιξόους εξωτερικάς συνθήκας, η πνευματική ζωή εξηκολούθει νά καλλιεργήται υπό τών διωκομένων Χριστιανών, καί η Εκκλησία Ιεροσολύμων διεδραμάτισε σημαίνοντα ρόλον εις τήν

κατανίκησιν τών αιρέσεων τού Μονοθελητισμού καί τής Εικονομαχίας, ως καί τής εμφανισθείσης διά πρώτην τότε (808 μ.Χ.) φοράν εις Ιεροσόλυμα φραγκοπαπικής αιρέσεως τού filioque: μεταξύ τών πολλών αναδειχθέντων θεολόγων, άξιοι μνείας είναι ο Πατριάρχης άγιος Σωφρόνιος (†638) καί ο Σαββαΐτης Ιερομόναχος άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός († ca 784), μία τών κορυφαίων καί ανεπαναλήπτων εις τήν εκκλησιαστικήν ιστορίαν μορφών τής θεολογίας καί τής υμνογραφίας.

Ο 9ος αιών, όπως καί ο 8ος, εχαρακτηρίσθη υπό τών διωγμών κατά τών Χριστιανών καί τών λεηλασιών εις βάρος τών Προσκυνημάτων, τών Ναών, τών Μονών καί τών απλών πιστών, ενώ προσετέθησαν ο εμφύλιος πόλεμος μεταξύ τών Αραβικών μερίδων καί μέτρα καταπίεσεως, μεταξύ τών οποίων καί η απαγόρευσις τών λιτανειών καί τής διδασκαλίας τών ελληνικών, ώστε διά τό ποιμνιον η χρήσις τής ελληνικής γλώσσης περιωρίσθη εις τήν λατρείαν εν τοίς Ναοίς: επίσης, η επανειλημμένη βεβήλωσις καί καταστροφή τού Ναού τής Αναστάσεως καί τών λοιπών ιερών Χώρων, αι εξορίαί καί δολοφονίαί Πατριαρχών κ.ά. Η αποκορύφωσις τών κακών συνετελέσθη επί τού χαλίφου Αλ-Χακίμ, ο οποίος εξαπέλυσε (1007 μ.Χ.) διωγμόν, τόν χειρίστον πάντων τών μέχρι τότε. Πέραν τού ευτελισμού τών Χριστιανών καί τής δημεύσεως ιερών περιουσιών, ο Ναός τής Αναστάσεως καί τά πέριξ Μοναστήρια ηρειπώθησαν, ως καί τό Προσκύνημα τού Αγίου Γεωργίου εν Λύδδη, ενώ τήν κορύφωσιν τών διωγμών εσήμανε η λεηλασία τού Σκευοφυλακίου τής Αναστάσεως καί η επιβολή εξισλαμισμού διά φρικτών μαρτυριών. Μικρά βελτίωσις επήλθεν επί τού διαδόχου τού Χακίμ, Άλ Ζαχίρ, ότε καί ο Αυτοκράτωρ τής Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνος ο Μονομάχος (1042-1055) συνεισέφερε σημαντικώς εις τήν ανοικοδόμησιν τού Ναού τής Αναστάσεως καί τών λοιπών ιερών Τόπων, πάντως η Εκκλησία εδοκιμάσθη καί πάλιν υπό τής σφοδράς αντιπαραθέσεως τών Αράβων καί τής ανερχομένης δυνάμεως τών Σελτζούκων Τούρκων. Αλλαγίην τινα εις αυτήν τήν κατάστασιν επήνεγκεν η έλευσις τών Σταυροφόρων εν έτει 1099.

Δ'. Οι σταυροφόροι επέδειξαν έναντι τών ηττηθέντων Μουσουλμάνων άκρως αντίθετον συμπεριφοράν αυτής τήν οποίαν είχε δείξει ο Ομάρ Χαττάπ εις τούς ηττηθέντας Ρωμηούς τών Ιεροσολύμων, καί προέβησαν εις φρικτάς σφαγάς: αλλά καί η Ορθόδοξος Εκκλησία υπέστη τά συμπαρομαρτούντα τή φραγκολατινική παρουσία δεινά. Οι Πατριάρχαι Ιεροσολύμων ευρίσκοντο εν εξορία επί 88 έτη εις Κωνσταντινούπολιν, τήν δέ θέσιν αυτών εις Ιεροσόλυμα ανεπλήρου, τή αδεία τών σταυροφόρων, ο Ηγούμενος τής Λαύρας τού Αγίου Σάββα. Η επιβολή τής λατινικής εκκλησίας επί τού Ορθοδόξου κλήρου υπήρξε βιαία, καί τά Πάνσεπτα Προσκυνήματα παρεχωρήθησαν εις τόν λατινικόν, μεταφερθέντα εκ τής Δύσεως, κλήρον, ενώ οι Αγιοταφίται διетήρησαν τό δικαίωμα νά διαχειρίζωνται τόν Ναόν τής Ευρέσεως τού Τιμίου Σταυρού καί νά λειτουργούν ελληνιστί εις τόν Πανάγιον Τάφον καί εις Βηθλεέμ, επίσης διетήρησαν καί πολλάς Μονάς εκτός Ιεροσολύμων, εντός δέ τής Αγίας Πόλεως τό παρά τήν πύλην Δαυίδ μετόχιον τής Λαύρας τού Αγίου Σάββα, τό οποίον υπήρξε καί τό κέντρον των, καί τήν Μονήν τής Μεγάλης Παναγίας. Οι σταυροφόροι, θέλοντες νά προσεταιρισθούν τούς Αρμενίους καί Ιακωβίτας, παρεχώρησαν εις αυτούς Ναούς καί Μονάς. Σημαντικόν γεγονός τής περιόδου αυτής υπήρξεν η ανοικοδόμησις πολλών Ορθοδόξων Προσκυνημάτων υπό τού Ρωμηού Αυτοκράτορος Μανουήλ Κομνηνού (1143 -1180), ενώ καί οι σταυροφόροι, αφού επανέφεραν τόν Πάνσεπτον Ναόν τής Αναστάσεως εις σχεδόν τήν αρχικήν, πρό τού 614, μορφήν, ενοποίησαν καί πάλιν τούς τέσσαρας Ναούς, τούς υπό τού αγίου Μοδέστου ιδρυθέντας (Αναστάσεως, Γολγοθά, Αποκαθλώσεως καί Ευρέσεως), προσδώσαντες εις τό συγκρότημα τού Ναού τής Αναστάσεως τήν ενιαίαν μορφήν τήν οποίαν καί σημερον διατηρεί.

Ε'. Η ήττα τών σταυροφόρων υπό τών Μαμελούκων τού Σαλάχ εδ Δίν εν έτει 1187, επί τών υψωμάτων Χαττίν πλησίον τής Τιβεριάδος, έδωκε καί πάλιν τά Ιεροσόλυμα εις τάς χείρας τού Ισλάμ, μολονότι η τελική απομάκρυνσις τών σταυροφόρων από τής Αγίας Γής ήλθε μετά τήν ήτταν αυτών εν Πτολεμαΐδι τώ 1291. Ο Σαλάχ εδ Δίν, τηρών εκ σεβασμού τό διάταγμα τού Ομάρ Χαττάπ, επέστρεψε πάντα τά Προσκυνήματα εις τούς Έλληνας, όμως μερικοί ανώ-τατοι διοικητικοί αυτού υπάλληλοι παρεχώρησαν μερικούς προσκυνηματικούς χώρους εις τούς μονοφυσίτας Κόπτας καί Αβησσυνούς (Αιθίοπας). Η στάσις τών Μαμελούκων έναντι τού Ελληνικού, Ρωμέηκου, Πατριαρχείου ήλλαξεν εις τάς αρχάς τού 14ου αι., καί ήρξαντο μακρόχρονοι διωγμοί κατά τών Χριστιανών, εις τό

πλαίσιον τών οποίων καί ο Ναός τής Αναστάσεως, αργότερον, επί Πατριάρχου Ιωακείμ (1431-), παρ' ολίγον θά εγίνετο ισλαμικόν τέμενος. Περί τό έτος 1334 ενεφανίσθησαν εις Ιεροσόλυμα καί εγκατεστάθησαν επί του λόφου τής Σιών οι Φραγκισκανοί, ενώ παραλλήλως ενισχύθη η παρουσία τών Ιακωβιτών καί Αρμενίων, αντιστάθμισμα αυτής υπήρξεν η έλευσις πολλών Γεωργιανών καί Σέρβων Ορθοδόξων Μοναχών, η οποία ενίσχυσε τήν ελληνορθόδοξον αγιοταφικήν παρουσίαν, άν καί όχι πάντοτε άνευ περιπλοκών. Εις τούς Γεωργιανούς παρεχωρήθη υπό τών Ελλήνων η Μονή του Τιμίου Σταυρού, εις δέ τούς Σέρβους η Ιερά Μονή τών Αρχαγγέλων, μετόχιον τής Λάυρας του Αγίου Σάββα.

Η πτώσις τής Κωνσταντινουπόλεως εις τούς Τούρκους (1453 μ.Χ.) καί η συνακόλουθος τελεία απώλεια τής επισήμου πολιτικής προστασίας εσήμανε τήν έναρξιν καί νέων διωγμών. Ο Πατριάρχης Αθανάσιος Δ', ταξιδεύσας εις τήν Πόλιν καί επιτυχών τήν έκδοσιν σουλτανικού διατάγματος (χάτι σερίφ) υπό του Μωάμεθ Β' του Πορθητού (τώ 1458), απεσόβησε τόν κίνδυνον τής καταστροφής τών Προσκυνημάτων καί τής απώλειας τών επ' αυτών δικαιωμάτων τών Ορθοδόξων, ως έπραξεν αργότερον καί ο Πατριάρχης Γρηγόριος Γ' (1468-1493), επιτυχών τήν έκδοσιν νέου διατάγματος υπό του Πορθητού. Οι Έλληνες κληρικοί εμαστίζοντο υπό δεινής πτωχείας, η δέ στροφή των προς τόν Πορθητήν επεδείνωσε τās σχέσεις των μετά τών Μαμελούκων καί, βεβαίως, μετά τών Λατίνων.

ΣΤ'. Η νέα περίοδος, η αρξαμένη από τής επικρατήσεως τών Οθωμανών Τούρκων εις τήν Αγίαν Γήν (1517 μ.Χ.), εις αντικατάστασιν τών μέχρι τότε επικρατούντων Μαμελούκων τής Αιγύπτου, υπήρξε μάρτυς τών θρυλικών, τή βοήθεια του Θεού, αγώνων τής Αγιοταφικής Αδελφότητος προς διαφύλαξιν τών πανιέρων Προσκυνημάτων, εναντίον τών σχεδίων τών άλλων χριστιανικών δογμάτων. Είναι η περίοδος διαμορφώσεως καί παγιώσεως του Προσκυνηματικού Καθεστώτος (status quo).

Η περίοδος αυτή τής ιστορίας τών Ιεροσολύμων χαρακτηρίζεται από τās προσπάθειας κυρίως τών Λατίνων καί τών Αρμενίων, βασιζομένων τών μέν εις τήν διπλωματίαν τών ευρωπαϊκών δυνάμεων, τών δέ εις τήν οικονομικήν ή άλλου είδους πρόσβασιν των εις τήν Υψηλήν σουλτανικήν Πύλην τής Κωνσταντινουπόλεως, όπως ανατρέψωσι τό ευνοϊκόν διά τήν γηγενή (ελληνικήν) Εκκλησίαν τών Αγίων Τόπων καθεστώσ καί αποκτήσωσι τά πρωτεία ή καί τήν αποκλειστικότητα εις τά πανίερα Προσκυνηματα. Ιδού ολίγοι εκ τών αγώνων τούτων. Άμα τή επικρατήσει τών Τούρκων εις Παλαιστίνην υπό τόν διάδοχον του Μωάμεθ Πορθητού, τόν Σελήμ (1517), τά δικαιώματα τής Εκκλησίας τών Ιεροσολύμων αναγνωρίζονται εκ νέου υπό τής τουρκικής Αρχής, η φραγκισκανική παρουσία καθίσταται αντικείμενον δυσμενείας καί η Μονή των καταστρέφεται (1523 μ.Χ.): σταδιακώς όμως ενδυναμούνται αι προσπάθειαι αναμείξεως αυτών καί τών λοιπών ομολογιών εις τό προσκυνηματικόν καθεστώσ.

Ο 16ος αιών σφραγίζεται υπό τών καρποφόρων προσπαθειών του Πατριάρχου Γερμανού του Σαββαΐτου (1537-1579) προς αναδιοργάνωσιν τής Αγιοταφικής Αδελφότητος: ο Πατριάρχης Γερμανός εμερίμνησε δι' επισκευάς εις τά Προσκυνηματα, επέτυχε τήν έκδοσιν φερμανίου (1538) υπό του Σουλτάνου Σουλεϊμάν υπέρ τών Ρωμηών καί απεδήμησε προς λογίαν (έρανον) εις Ρωσίαν, θέσας ούτω τήν αρχήν του επικρατήσαντος έθους τών «ιερών αποδημιών» τών Αγιοταφικών εις τās ομοδόξους χώρας, κυρίως τās Παραδουναβίους Ηγεμονίας καί τήν Ρωσίαν, προς οικονομικήν ενίσχυσιν τών πανσέπτων Προσκυνημάτων: επίσης, διωργάνωσε τήν Αγιοταφικήν Αδελφότητα εις σύνδεσμον στενότερον μετά του αυτής Πατριάρχου καί Ηγουμένου. Τās προσπάθειας αυτού εσυνέχισεν ο επάξιος διάδοχος αυτού Πατριάρχης Σωφρόνιος Δ' (1579-1608).

Εν έτει 1604, υπεγράφη υπό τής Γαλλίας καί τής Τουρκίας η πρώτη συνθήκη, η οποία ανεγνώριζεν επίσημα δικαιώματα τών Λατίνων εις τούς Αγίους Τόπους, καί ούτω, τό επόμενον έτος, οι Λατίνοι εισεχώρησαν εις τόν Γολγοθάν καί εις τόν εν Βηθλεέμ Ναόν, ενώ εις τήν Αγίαν Γήν εμφανίζονται -ως ανταγωνισταί τών Φραγκισκανών - οι Ιησουίται. Παραλλήλως, οι Αρμένιοι προσπαθούν νά οικειωθούν τήν τελετήν του Αγίου Φωτός, αλλ' αποκρούονται υπό σουλτανικού διατάγματος του 1611: ο πρέσβυς τής Γαλλίας εν Κωνσταντινουπόλει διεξάγει αγώνα εναντίον του Πατριάρχου Θεοφάνους Γ', ο οποίος όμως επιτυγχάνει τήν έκδοσιν σειράς φερμανίων (1631-1634) υπό του Σουλτάνου Μουράτ, ισοδυνάμων καί συμφώνων προς τά διατάγματα του Μωάμεθ του

Πορθητού και του Σελήμ.

Πρό τούτου ο Πατριάρχης Θεοφάνης είχε αναγκασθή νά εκποιήση μεγάλης αξίας ιερά κειμήλια, διά νά αποτρέψη τήν παραχώρησιν τής Λαύρας καί τού Μετοχίου αυτής τών Αρχαγγέλων εις τούς σπεύσαντας νά αποπληρώσωσι τό χρέος αυτής Λατίνους καί Αρμενίους, χρέος τό οποίον είχε δημιουργήσει η απρόσεκτος οικονομική διαχείρισις τών κατοικούντων τήν Λαύραν τού Αγίου Σάββα Σέρβων.

Ο Πατριάρχης Παΐσιος (1645-1660) αποκρούει τās προσπάθειας τών Αρμενίων, νά κληρονομήσουν τά τών Αβησσυνών (Αιθιόπων) κτήματα, όμως αποτυγχάνει εις τήν αναχαίτισιν τών περι τής Μονής τού Αγίου Ιακώβου προσπαθειών τών Αρμενίων, καί ούτω τώ 1658 η Μονή αύτη καθίσταται οριστικώς αρμενική, έδρα δέ τού Αρμενικού εν Ιεροσολύμοις Πατριαρχείου.

Η ένδοξος πατριαρχία Δοσιθέου Β' (1669-1707) εφώτισε τούς σκοτεινούς τούτους χρόνους καί απετέλεσε κυματοθραύστην κατά συντονισμένων ενεργειών τών ετεροδόξων, οι οποίοι, ευνοηθέντες υπό τών ιστορικών περιστάσεων, παρ' ολίγον θά επετύγχανον νά εκδιώξουν τήν Αγιοταφίτικην Αδελφότητα από τών Πανσέπτων αυτής Προσκυνημάτων. Αποτρέψας ο Δοσίθεος σοβαράν προσπάθειαν τής Γαλλίας πρὸς παραχώρησιν τών Προσκυνημάτων εις τούς Λατίνους Μοναχούς, καί αποφυγών μετά ταύτα καί δύο δολοφονικάς κατ' αυτού αποπείρας, εν Ιεροσολύμοις καί κατά τήν μετάβασιν του εις Κωνσταντινούπολιν, ηκύρωσε επίσης τās εν έτει 1677 συνδεδυασμένας ενεργείας τών πρέσβειων τών χωρών Αυστρίας, Γαλλίας, Πολωνίας καί Βενετίας, όπως παραχωρηθούν νέα, μη ιστορικά, προνόμια εις τούς Λατίνους. Εν ολίγω χρόνω διέσωσε (1680) τήν Μονήν του Τιμίου Σταυρού εκ τών χρεών τών Ορθοδόξων Γεωργιανών Μοναχών καί τών, ως πάντοτε, σπευσάντων πρὸς εξόφλησιν τού χρέους Λατίνων καί Αρμενίων. Όμως, ο κατά τής Οθωμανικής Πύλης πόλεμος τών τριών πρώτων εκ τών προαναφερθεισών δυνάμεων καί τής Ρωσίας εν έτει 1688 επέπεν αποθανών τώ 1707 τήν σκυτάλην τής Πατριαρχίας καί τών υπέρ Πίστεως αγώνων εις τόν Πατριάρχη Χρύσανθον, ο οποίος επέτυχε κατ' αρχήν, ίνα επικυρωθή, ότι προέχει τών Αρμενίων εις τήν τελετήν τού Αγίου Φωτός ο Ορθόδοξος Πατριάρχης ή ο Επίτροπός του, κατά τά έτη δέ 1719 καί 1720 ανέκτησε μέρος καί άλλων δικαιωμάτων τών Ορθοδόξων. Γαλλίας καί Τουρκίας τώ 1740 έπληξεν εκ νέου τούς αγώνας Οσμάν (1757) καί Οσμάν Μουσταφά Γ' (1768), εκδοθέντα δι' ενεργειών τού Παρθενίου, αποκατέστησαν τούς Αγιοταφίτας εις τά νόμιμα δικαιώματα τά οποία είχαν αδίκως στερηθή καί Κανονισμόν τής Αγιοταφίτικης Αδελφότητος, αργότερον δεινωσε τήν κατάστασιν, παρά τήν έκδοσιν φερμανίου τού Σουλεϊμάν υπέρ τών Ορθοδόξων εν έτει 1688, η ήττα τής Τουρκίας υπό τής Αυστρίας τό αυτό έτος ωδήγησεν εις έκδοσιν φερμανίου υπέρ τών Λατίνων τώ 1689, τό οποίον αφήρει τά Προσκυνήματα από τών Ρωμηών καί ενεθάρρυνε τούς Λατίνους τόσον, ώστε προέβησαν εις έξωσιν τών Αγιοταφιτών εκ τών Ιεροσολύμων, όμως ο Δοσίθεος ωρκίσθη νά μη επιστρέψη εις Ιεροσόλυμα, πριν ή εκβάλη τούς Λατίνους εκ τών παρανόμως αποκτηθέντων υπ' αυτών Προσκυνημάτων, δι' ό καί επέτυχε τήν έκδοσιν πολλών ωφελίμων, αλλ' ελάσσονος σημασίας διά τό Πατριαρχείον, φερμανίων. Τελικώς, μη προλαβών εν ζωή τήν επιτυχίαν τών αυτού αγώνων, κατέλιπεν αποθανών τω 1707 την σκυτάλην της Πατριαρχίας και των υπέρ Πίστεως αγώνων εις τον Πατριάρχη Χρύσανθον, ο οποίος επέτυχε κατ' αρχήν ίνα επικυρωθή ότι προέχει των Αρμενίων εις την τελετήν του Αγίου Φωτός ο Ορθόδοξος Πατριάρχης ή ο Επίτροπος του, κατά τα έτη δε 1719 και 1720 ανέκτησε μέρος και άλλων δικαιωμάτων των Ορθοδόξων. Τώ 1737 ιδρύθη η πρώτη Ορθόδοξος εν Ιεροσολύμοις Σχολή, επί Πατριάρχου Παρθενίου. Μία νέα συνθήκη μεταξύ Γαλλίας και Τουρκίας τω 1740 έπληξεν εκ νέου τους αγώνες τών Αγιοταφιτών, αλλά δύο διατάγματα τών Σουλτάνων Οσμάν (1757) και Οσμάν Μουσταφά Γ' (1768), εκδοθέντα δι' ενεργειών του Παρθενίου αποκατέστησαν τους Αγιοταφίτας εις τα νόμιμα δικαιώματα τα οποία είχαν αδίκως στερηθή από τού έτους 1689. Ο Πατριάρχης Παρθένιος εξεπόνησε και Κανονισμόν της Αγιοταφίτικης Αδελφότητος, αργότερον επεξεργασθέντα επί τό βέλτιον.

Ζ'. Τό τέλος τού 18ου αι. έφερε στροφήν εις τήν περι τό προσκυνηματικών καθεστώς εξέλιξιν τών διπλωματικών πραγμάτων, πρὸς τήν παγίωσιν τού καθεστώτος, ως σήμερον γνωρίζομεν τούτο, ήρχισε δέ καί τήν διαδικασίαν εσωτερικής οργανώσεως καί οικονομικής ανορθώσεως τού

Πατριαρχείου.

Η Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) υπεχρέωνε την Τουρκίαν να δεσμευθή περί της βελτιώσεως του βίου των Χριστιανών υπηκόων της και να αναγνωρίση εις την Ρωσίαν πρόσωπον προστάτου των Χριστιανών των Αγίων Τόπων.

Οι Λατίνοι και οι Αρμένιοι κατέβαλον προσπάθειας επεμβάσεως εις τον Φρικτόν Γολγοθάν, εις Γεθσημανήν και Βηθλεέμ, αλλ' απέτυχον. Οι Αρμένιοι, προσπαθούντες, κατά πάσαν πιθανότητα, να αποκτήσωσι περισσότερα δικαιώματα εις τον Πανάγιον Τάφον μέσω συμμετοχής των εις την ανοικοδόμησιν αυτού μετ' ενδεχομένην καταστροφήν, έθηκαν πύρ εις τον Ναόν της Αναστάσεως, αποτελούμενον τότε κατά μέγα μέρος από ξυλίνων μερών, εν έτει 1808. Τό υπό του Σουλτάνου Μαχμούτ Β' εκδοθέν διάταγμα (1809) περί ανοικοδομήσεως του Πανσέπτου Ναού του Παναγίου Τάφου υπό μόνων των Ελλήνων, ωδήγησεν εις έντονον αντίδρασιν των Λατίνων και των Αρμενίων, προσπαθούντων παντί τρόπω, ακόμη και διά βιαιοπραγιών εις βάρος των Ελλήνων εργατών, να παρακωλύσουν την επισκευήν του Ναού, άχρις ότου επιτύχουν την έκδοσιν ευνοϊκωτέρου προς αυτούς φερμανίου περί ανακατασκευής του Ναού. Τελικώς, ο Πάνσεπτος Ναός της Αναστάσεως, οικοδομηθείς δι' ιδρώτος, αίματος και χρημάτων του υστερήματος του υποδούλου «Γένους των Ρωμαίων», ενεκαινιάσθη την 13ην Σεπτεμβρίου του 1810, ημέραν μνήμης των Εγκαινίων του Ναού της Αναστάσεως, χαρακτηρισθείς ως «τό θαύμα της Πίστεως των Ελλήνων» .

Η Επανάστασις του 1821, θέσασα τους Αγιοταφίτας, μετά των λοιπών Ελλήνων, υπό την δυσμενή κατηγορίαν της κατά της Υψηλής Πύλης προδοσίας, ήνοιξε τό πεδίον εις τους ετεροδόξους διά την πολυπόθητον αυτοίς έξωσιν των Ελλήνων εκ των Αγίων Τόπων, ενώ οι Αγιοταφίται υφίσταντο τά πάνδεινα υπό των Τούρκων. Οι Αρμένιοι τώ 1824 κατέλαβον μέρος της Σιών και προσεπάθησαν να καταλάβουν και τον Γολγοθάν, απέκτησαν δέ τά αυτά τοίς Λατίνοις δικαιώματα εις τον Πανάγιον Τάφον. Τώ 1834, ότε η Παλαιστίνη ευρίσκετο εις τάς χείρας του Ιμπραήμ Πασά της Αιγύπτου, και επ' ευκαιρία των εις τά Προσκυνήματα εργασιών ανοικοδομήσεως, απαραίτητων μετά τον σεισμόν του 1834, Λατίνοι και Αρμένιοι ομού προσεπάθησαν να αποκτήσουν πλήρη κυριαρχίαν επί των ιερών Προσκυνημάτων. Η πίεσις των ευρωπαϊκών δυνάμεων επί της Τουρκίας ωδήγησεν εις την επανίδρυσιν του καταργηθέντος, μετά τάς σταυροφορίας, Λατινικού Πατριαρχείου εν έτει 1847, ενώ οι συνεργαζόμενοι Άγγλοι (Αγγλικανοί) και Γερμανοί (Λουθηρανοί) Προτεστάνται, ως και οι **Ουνίται**, είχαν εμφανισθή ήδη εις την Αγίαν Γήν κατά τό έτος 1840. Παρά ταύτα, οι Άγιοι Τόποι εύρισκον ιδιαιτέρως την περίοδον αυτήν, ως και παλαιότερον, ισχυράν ορθόδοξον βοήθειαν υπό της Αυτοκρατορίας της Ρωσίας, της οποίας η ανάμειξις, δυστυχώς, δέν ήτο παρά ταύτα και παντελώς ανιδιοτελής.

Η έλευσις εις Ιεροσόλυμα του Ρώσου Αρχιμανδρίτου Πορφυρίου Ουσπένσκι εν έτει 1843 και η ίδρυσις της Ορθόδοξου Ρωσικής Αποστολής εν έτει 1848 ενεδυνάμωσαν την Ορθόδοξον παρουσίαν, ταυτοχρόνως όμως εκαλλιεργήθη υπό της Ρωσικής Αποστολής κλίμα τεχνητής αντιπαραθέσεως μεταξύ της ελληνοφώνου Αγιοταφιτικής Αδελφότητος και του αραβοφώνου αυτής ποιμνίου, ώστε να είναι εύκολος η ανάμειξις των ρωσικών συμφερόντων εις τά εκκλησιαστικά των Ιεροσολύμων πράγματα και η πρόσδεσις του ποιμνίου εις τό άρμα της Ρωσίας, η πολιτική αυτή, η οποία εκ των υστέρων έτυχε δυσμενούς κριτικής και εν αυτή τή Ρωσία, είχε ως αποκορύφωμα τά γεγονότα του τέλους της πατριαρχίας του επιφανεστάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων Κυρίλλου Β', ο οποίος, παρασυρθείς υπό των Ρώσων διπλωματών εν Κωνσταντινουπόλει, απέφυγε την συμμετοχήν εις την εν έτει 1872 εν τή Βασιλευούση συνοδικήν καταδίκην του Βουλγαρικού σχίσματος και του υποκρυπτομένου όπισθεν αυτού εθνοφυλετισμού και πανσλαβισμού. Τούτο, βεβαίως, ωδήγησε τον Κύριλλον Β' εις σύγκρουσιν μετά της Αγιοταφιτικής Αδελφότητος, η οποία, πρώτον μόν μετά από Σύναξιν αυτής (1872) απεφάσισε και εν τέλει έφερεν εις πέρας την εκθρόνισιν του Πατριάρχου Κυρίλλου, παρά τους γενομένους υπ' αυτού και της τουρκικής αστυνομίας διωγμούς των αδελφών, έπειτα δέ και εξέλεξεν (1873) ως διάδοχον αυτού τον Πατριάρχην Προκόπιον Β'. Η Ρωσία, αντιδράσασα εις τούτο, κατέσχε τά κτήματα του Παναγίου Τάφου εν Βεσσαραβία και Καυκάσω, τά οποία ανεκτήθησαν και πάλιν τώ 1875, τό αυτό έτος η Υψηλή Πύλη επεκύρωσε τον νέον εσωτερικόν «Κανονισμόν του Ρωμαϊκού Πατριαρχείου Ιεροσολύμων».

Παρά ταύτα η μακρά πατριαρχία του Κυρίλλου Β' (1845 - 1872) υπήρξε καθοριστική, και εν τοις πλείοσιν ωφέλιμος διά τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, μεταξύ άλλων, ἰδρύθη (1853) τὸ Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον, τὸ παλαιότερον ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (1855), θεολογικὸν φυτώριον μεγάλων ἐπιστημόνων τῆς καθόλου Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἐγκατελείφθη δὲ καὶ τὸ ἔθος τῆς ἐκλογῆς Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπικρατήσῃ κατὰ τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας, ὥστε νὰ ἐνισχύεται ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία ὑπὸ τοῦ κέντρου τῆς Ῥωμηοσύνης, τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Αἱ διεθνεῖς πολιτικαὶ σχέσεις καὶ ἡ σφοδρὰ διπλωματικὴ διαμάχη Γαλλίας καὶ Ῥωσίας τῷ 1851 διὰ τὴν προώθησιν τῶν συμφερόντων τῶν Λατίνων ἢ τῶν Ὀρθόδοξων ἀντιστοίχως, ὠδήγησαν εἰς νίκην τῶν τελευταίων, ὅτε τῷ 1852 ἐξεδόθη εὐνοϊκὸν ὑπὲρ τῶν Ῥωμῶν διάταγμα, (χάτι σερίφ), καὶ τῷ 1853 ἐν διάταγμα ἀκόμη, διασαφητικὸν τοῦ προτέρου, τὰ ὁποῖα, ὡς καθορίζοντα τὴν λειτουργίαν τῶν Προσκυνημάτων καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν, συνιστοῦν οὐσιαστικῶς τὸ σημερινὸν Προσκυνηματικὸν Καθεστῶς. Ἡ γενομένη τῷ 1856 Συνθήκη τῶν Παρισίων, ἐπεβεβαίωσε τὸ τότε ἰσχύον Προσκυνηματικὸν Καθεστῶς, τὸ ὁποῖον κατωχυρώθη καὶ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Βερολίνου τῷ 1878. Τὸ Καθεστῶς τοῦτο, δικαίως εὐνοοῦν τὴν ἀρχαιοτάτην ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ Ἐκκλησίαν, τὴν Ὀρθόδοξον, ἐπικυρωθέν ἐκ νέου ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ, ἀργότερον, ὑπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν (1947-1950), εὐρίσκεται καὶ σήμερον ἐν ἰσχύϊ, φυλαττόμενον ἐπιμελῶς ὑπὸ πασῶν τῶν χριστιανικῶν Κοινοτήτων, ὡς κλεῖς ἀσφαλείας τῶν λειτουργικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ προσκυνηματικῶν συμφερόντων, ἐφ' ὅσον «ο φυλάσσω τὴν τάξιν, καὶ φυλάσσεται ὑπ' αὐτῆς».

Ἀξιόλογον δρᾶσιν ἐπέδειξε κατὰ τὸ τέλος τοῦ 19ου αἰ. ὁ Σκευοφύλαξ τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Εὐθύμιος, ἀρξάμενος τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος τοῦ Πατριαρχείου καὶ περατώσας τὴν ἀνοικοδόμησιν πλείστων χώρων τοῦ χριστιανικοῦ τομέως τῆς παλαιᾶς Πόλεως τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπὸ τῆς πύλης τῆς Ἰόππης (Πύλης Δαυίδ) πρὸς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, ἐνεκα τοῦ ὁποῖου καὶ ὁ τομεὺς οὗτος φέρεται εἰσέτι ὑπὸ τὸ ὄνομά του ("Aftimos"): ἡ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἡ ὁποία μετὰ μικρὰν διακοπὴν (1873) ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἐπὶ Πατριάρχου Γερασίμου (1891-1897), ἀργότερον διέκοψε καὶ πάλιν τὰς ἐργασίας τῆς, ὁμῶς λαμβάνεται πάλιν μέριμνα ὑπὲρ τῆς ἐπαναλειτουργίας αὐτῆς: ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου, δηλαδὴ τῆς Ἀδελφότητος, ἐλήφθη μέριμνα καὶ ὑπὲρ τῆς διασφαλίσεως τῶν χειρογράφων καὶ λοιπῶν θησαυρῶν τοῦ Πατριαρχείου, καθὼς καὶ τῆς κτηματικῆς αὐτοῦ περιουσίας, ἡ ὁποία, ἐνεκα τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἐξελίξεων ἐν τῷ 20ῷ αἰῶνι, περιεπλάκη εἰς πολλὰς δυσκολίας: ταυτοχρόνως, τὸ Ὀρθόδοξον Ποίμνιον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ προελθὸν διὰ τῆς τῶν ἐτεροδόξων προπαγάνδας χριστιανικὸν ποίμνιον τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς ποιμαντικῆς φροντίδος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τὸν κορμὸν τῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας αὐτοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ, ἀντιμετωπίζει τὰς προκλήσεις τῆς αὐξανομένης θρησκευτικοπολιτικῆς κρίσεως καὶ, δυστυχῶς, ἀπομακρύνεται τῆς πατρογονικῆς χριστιανικῆς αὐτοῦ ἐστίας πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ εὐ ζῆν, μεταναστεύον μακρὰν τῆς Ἁγίας Γῆς.

Επίλογος

Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων εἶναι ἡ μόνη αυτοφυῆς καὶ γηγενῆς εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν Ἐκκλησία, διατηρήσασα, καθότι Ὀρθόδοξος, τὴν διὰ πολλῶν αἰῶνων τηρηθεῖσαν ἀναλλοίωτον Ὀρθόδοξον Πίστιν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Πατέρων. Αἱ λοιπαὶ χριστιανικαὶ ὁμολογίαι καὶ κοινότητες, ἔχουσαι τὴν ἀπωτάτην αὐτῶν ἀναφορὰν εἰς τὰς ἐθνικὰς ἢ συγκεντρωτικὰς, ἔξωθεν τῆς Ἁγίας Γῆς, ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶν διοικήσεις, τὰς ὁποίας ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ ἀντιπροσωπεύουν, σαφῶς υπολείπονται τοῦ σπουδαίου προσώπου τὸ ὁποῖον διαδραματίζει ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Τάγματος τῶν Σπουδαίων, τῆς Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος. Ὁ ἐλληνικὸς χαρακτήρ τῆς Σιωνίτιδος

Εκκλησίας, πέραν τής αμέσου ιστορικής αναφοράς αυτού εις τήν καταγωγήν τών πρώτων εν Παλαιστίνη Χριστιανών, επειδή εμπνέει τό Πατριαρχεῖον τής Αγίας Σιών διά τής οικουμενικότητος τοῦ Ὀρθοδόξου Ρωμέηκου, πνευματικῆ καί χριστοκεντρικῆ πολιτισμοῦ τών Αγίων Πατέρων, υπεραιρόμενος στενῶν εθνικῶν δεσμεύσεων, εξασφαλίζει κατά τούτο καί τήν οικουμενικότητα καί τό εις ἅπαντας προσβατόν τών Πανσέπτων Προσκυνημάτων.

Αἱ κατά τά τελευταία ἔτη πολεμικαί συρράξεις εις τήν περιοχὴν τής Μέσης Ανατολῆς καί τὰ παρεπόμενα προβλήματα ὠδήγησαν εις τήν, εἰσέτι συνεχιζομένην, ἀποψίλωσιν τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ εν τῇ Αγία Γῆ. Ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία ἔχεται, παρά ταῦτα, τής ἀποστολῆς αὐτῆς ἐπὶ τῆς καθοδηγήσεως τοῦ ποιμνίου αὐτῆς εις νομάς σωτηρίους καί τῆς διατηρήσεως τοῦ λειτουργικοῦ χαρακτήρος τών Προσκυνημάτων, παρά τοῖς ὁποίοις αἱ τήν Ἀλήθειαν ἀναζητοῦσαι ψυχαί, ἐντοπίων καί προσκυνητῶν, εὐρίσκουσι τόν Καλόν αὐτῶν Ποιμένα, ἐκεῖ ὅπου Οὗτος διά τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως «σωτηρίαν εἰργάσατο εν μέσω τῆς γῆς» (Ψαλμ. 73, 12).

Αὐτό το κείμενο στα Ἀγγλικά

Αὐτό το κείμενο στα Γερμανικά

Ιερά Μονή Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου
Powered by active³ CMS - 15/4/2011 9:11:57 πμ